

TOVERITAR

Amerikan suomalaisten työläisnaisen äänestämättä ilmestyy Astoriassa, Ore., joka liitetä The Western Workmen's Publ. Society'n kustantamana.

Tilaukset Yhdysvaltoihin
1 vuodeksi... \$1.50 Puoli vuotta... 90c
Canadaan ja Suomeen
1 vuodeksi... \$1.75 Puoli vuotta... \$1.00

TOVERITAR

Box 99 Astoria, Ore.

Entered as second-class matter July 18th 1911, at the Post Office at Astoria, Oregon, under the Act of March 3rd, 1879.

TOVERITAR

(THE WOMAN COMRADE)

SUBSCRIPTION RATES

IN THE UNITED STATES:

One year \$1.50 — 6 months 90c

IN CANADA:

One year \$1.75 — 6 months \$1.05

TOIMITUS:

MAIJU NURMI

Box 99, Astoria, Ore.

TOVERITTAREN TILAAJAMÄÄRÄ OSOTTA:

Uusia 72
Uudistuksia 53
Katkennut 55

KATSAUKSIA

Taloudenhoidon kansallistuttaminen vapauttaa naisen.

Noin sanoo Nikolai Lenin eräässä lentolehtisessä Venäjän työläisnaisille. "Yhden vuoden ajalla on Venäjä tehnyt enemmän naisen vapauttamiseksi kuin on edes yrittetty tehdä kymmenessä vuoden ajalla muissa maissa. Kaikki alentavat, ennakkoluuloiset ja naisten oikeuksien suhteen on pelotettu; esimerkiksi alyöivät saottia vaikoittavat esteet ja tympisevät muodollisuudet "laidonien" lasten liisyyden selville saamisessa. Nämä viimeksimainitut ovat vielä voimassa kaikissa sivistysmaissa porvarien ja kapitalistien suuret läpeliikot."

"Meillä on oikeus ylipiellä saavutuksiamme tässä maassa. Ja sikäli kun me käsitämme kapitalistien lasten ja lasteiden perusteita, saamme selvän käsityksen sen rakenteen muodosta, mikä on meidän rakennettavamme."

"Me emme ole vielä alkaneetkaan tätä rakennustyötä."

"Nainen on yhä, kaikista huolimatta, kotitalousorja. Vapauttavat lait eivät ole vielä saaneet mitään aikaa, sillä vielä on olemassa ne pienet talonmiehet, jotka kaulehtivat naisen keuhkoihin ja lapsenkamariin ja saattavat hänen mitään tuottavan, kiittämättömän toimelaisuuden jatkavaksi arjaksi rasittavia ja taannuttavia tuokkia."

"Tollittava naisen vapautus, todelliseen kommunismin voi vallita vasta silloin kun proletariaatti ottaa ohjelman käsiinsä ja järjestää sodan kapitalismia vastaan. Toisin sanoen, kun yhteiskunta tulee kokonnan uudelleen rakennetuksi, silloin Epitien taloudenhoidon yleisiä kansallistuttamisia."

"Tämän ohjelman käytännöllinen toteuttaminen on jo alkanut. Mutta sen tulokset tuskin vielä tunnetaan. Mutta kenenkään ei pidä alentelemaan sen ensimmäisiä yrityksiä. Kunnallisyhteisöt ja lastentarhat ovat valmiina nauttia tefteistä, koulun ja yleisillä koulutuksella, mutta väkijoukko ne naisen vapauttamisen mahdollisuuden, koska niiden tarkoitus on saattaa nainen ylläpidon ja taloudenhoidon elämänsä ja yhteiskunnallisen tuottannon ajalle."

"Nämä suunnitelmat eivät ole uusia. Kuten kaikki sosiaalisen edellytykset, ovat ne enimmäkseen kapitalistien järjestämisiä. Mutta kapi-

talistien hallituksen ajalla ne ovat muodostaneet ainoastaan poikkeuksen. Ne vieläkin tarjoavat mitään suurimpia esimerkkejä keinotulusta, vekkauksesta ja petoksesta, tai ovat ne muodostuneet inhottavaksi hyviintekävälisyydeksi.

"Me olemme ottaneet suurimman osan näistä laitoksista ja niistä alkaa häviämään niiden entisen luonteen."

"Me emme hunda kadulla kapitalistien tavoin saavutuksistamme; meidän lehtemme eivät tulhia palstojaan kunnallistettujen kehuksiin."

"Mutta se on sittenkin totta, että ne on perustettu näiden periaatteiden mukaisesti: työn säilyttäminen, hyvä järjestys tarvikkeiden käsittelyssä, terveysolojen parantaminen ja naisen vapauttaminen kotitalousorjasta."

Kuinka nainen voi olla onnellinen.

Eräässä maanviljelijän lehdessä antaa joku kirjottaja ohjeita naisille kuinka he voivat saavuttaa onnellisuuden.

"Ennen kaikkea, tulee nainen, jos hän halua säilyttää miehensä rakkauden ja kunnioituksen, olla aina tyytyväinen."

"Hänen tulee olla tyytyväinen asumaan sellaisessa kodissa, kun hänen miehensä hänelle kykenee hankkimaan. Hänen tulee tyytyväisenä ja kiitosväkisenä synnyttää hänelle lapsia. Hänen tulee olla tyytyväinen niihin tuloihin, joita hänen miehensä tulokseen hankkimaan. Hänen tulee keskittää kaiken huomiotaan miehensä ja lapsensa ja unohtaa itsensä jo olla tyytyväinen, vaikka hänen tehtäviensä ovat yksitoikkosia päivästä päivään uudistuvia samoin tehtäviä. Kodin sitova henki on naisen tyytyväisyys." — Unohtipa kirjottaja mainita että orjuus on naisen kaunistus!

Naisten ammattiliitto vastustaa oikeusdepartmentin propagandaa.

Naisten ammattiyhdistysten liitto on juuri saanut selville, että oikeusdepartmentti lähettää virtanaan maan kaikkiin kolkkiin työväestöä vastustavaa propagandaa. Tätä propagandaa levittää Miss Edith Straus kaikille naisystyksille yli maan, vihottuna "suunnitelmaan" mifen ohjelmien korkeat hinnat saadaan alenemaan.

Erään kirjoituksen otsikkona on "Velvollisuudet hallitusta kohtaan" ja siinä hän sanoo:

Poistakaa juurineen kaikki agitaattorit.

Istutkaa työväenluokkaan ajatus, että agitaattoreita ei tulisi peljätä eikä suvaita.

Ilmottakaa heidän uhkauksiensa oikeusdepartmentille.

Näyttäkää lakoista johtuva suorainen tappio palkoissa.

Työnantajat vastaavat lojaalisuuteen lojaalisuudella.

Tämän "suunnitelman" mukana lähetetyssä puheohjelmassa on seuraava pala:

"Enemmän palkkaa — lyhemmät työtunnit" tämän vetoituksen yhä jatkuessa kaikilla teollisuudenaloilla ja työnantajien myöntäessä lyhempiä työtunteja ja enemmän palkkaa, alenee tuotanto ja niinkuin raketti kohoaa samalla elintarpeiden hinnat uusien korkeuksiin.

"Emmekö koskaan näe, että mitään oikeastaan tarvitsemme, on: enempi työtunteja ja että alentamme käyttämämme tarpeiden hintoja meidän ei saa tuottaa vähemmän, vaan enemmän?"

"Jokaisen täytyy olla tyhjänä ja sokeana, joka ei näe sitä, että "plummaria" ja puuseppän tai muun työläisen ajan hukkaaminen kohottaa vookran, vaatteiden ja ravinnon hintaa, itseasiassa kaikkien tavaroiden

hintaa mitä hän ja hänen perheensä kuluttavat".

Miss Agnes Nestor, naisten ammattiyhdistyksen liiton laulajain ja komitean puheenjohtaja on 400,000 naisystöilleen nimessä lähettänyt työsihteeri Wilsonille protestin.

"Me vaadimme", sanotaan protestissa, "että jälläinen propaganda lakautetaan heti; että kaikki sfinä yhteydessä lähetetyt kirjeet peruutetaan ja että hallitus heti toimittaa koko tämän uno-vastaisen työväenohjelman".

He eivät ole vallankumouksellisia.

Ranskan ammattinaiset ovat äskettäin pitäneet nelipäiväisen kokouksen Pariisissa, jossa he ovat perustaneet unionia. Jotkin ei hoollita ollenkaan miehiä. "Me kehoitamme kaikkia naisystöilleä liittymään naisten ammattionlehtiin", sanotaan kokouksen päätöksessä. "Erikoisesti vetoamme kutomo- ja kangasteollisuuden ja kaupan alalla työskenteleviin naisystöillein. Ranskalaisen työläisnaisen on oltava täynnä parantaa: erittäinkin nuorten ammattiharjoittajien ja äitien tilassa olevien työläisnaisen asema vaatii suurta korjausta. Palkat myöskin jollakin teollisuusaloilla ovat tavattoman pienet.

"Päinvastoin kuin joskakin miesten ammattiyhdistyksissä, on meidän silloin jättäminen vastaan hyväksyä jyrkkiä menettelytapoja. Me emme tule milloinkaan esittämään vaatimuksiamme työnantajillemme ja 10 min. myöhempin lopettamaan työt — kuten miehet usein tekevät — jos vaatimuksiamme ei heti suostuta. Vasta viimeisenä keinona tulemme me turvautumaan lakoihin. Poliittisia lakkoja emme tule hyväksymään missään muodossa, sillä pidämme ne alvan ohjeidettomina." (!)

Toisin puhuvat Engannin työläisnaiset kuin ranskalaiset sisaremmet. Toivotavana on, että tämä naisten kokous ei ole tulkinut Ranskan työläisnaisen ensimmäisen mielipidettä.

Kun jotakin oikein halutaan, niin se saadaan.

Seattle Union Recordin nästolmittaja Aulse kertoo seuraavan jutun.

"Eräs laiva oli tarttunut Jähin Michigan järven rannalla mailla rannasta. Laivan ja rannikon väliä oli kapea ja hauras järvenranta, joka tuulen käännyttyä oltiin lähtenyt ajellehtimaan aavaa kohti. Mutta laivala oli miehiä, jotka panivat henkensä nitkiksi lähtökseen tätä ajellehtivaa järvenranta maahan. Miehet kiinnittivät itsensä toisiinsa köysillä ja kiipeilivät korkeiden jässäkkien ylitse, koetellen varovasti jokaisella askeleella mahdollisia reikiä ja kolajia, joihin he voisivat kantaa ja hukkaa. Täten he joutuivat kiertelemään tuolla kuuden mailin matkalla niin, että he olivat kulkoneet ainakin neljätoista mailia ennenkun he vihdoin pääsivät rantaan. Rannalla olivat tyytyväiset heillä: "Mikä on se suuri tarve, joka aloi teidät tuolle hengenvaaralliselle matkalle. Edes teillä ole ruokaa eikä polttoainetta, vai onko laivalla sairautta, vai onko laivanne haakkerikon vaarassa?"

"Ei mikään niistä", vastasivat orheet miehet. "Toisin puolestaan ja polttoaineet ovat vähissä ja laiva voi rikkoa kun jättä lähtevät. He kehoitti. Mutta polttoainetta tarve, mikä meidän ajoi tälle matkalle oli — tu pahan puole!"

Lautensa, että ainakaan puolet mailman miehistä eivät näe tämän jutussa mitään hämmästyttävää. Sillä he tietävät noiden mieheparokien kärsiväisyyden tuolla eritetyillä laivalla, ja he tietävät niiden ohjelmien he itse ryhtyivät samantapaisessa tapauksessa. Mutta mieleni johtuu tästä ajatuksesta, mikä kaikkea ihmiset voivat

tehdä silloin kun he oikein todella tahtovat. Meidän voimme saada täsmällisen kansanvallan ja sosiaaliseen yhteiskunnan ja kokonaan ilka naden maailman parissa viikossa, jos puolestaan sivistyneen maailman miehistä osaisivat kaivata sitä niin kovasti kuin he kaipaavat — tapakkaa!"

MEIDÄN KESKEN

Olen mielentilaniolla seurannut naisten mielipiteiden lämsästä Toverittareissa ja arvosteluja lehdettämme Erittäinkin on kiinnittänyt mieleni vastaukset "Hiihdejohtajalle" ja Svean arvostelu Toverittaren sisällöstä.

Svea sanoo, että "Tieteen keuhkautsuna" olisi saanut jäädä pois Toverittaresta". Hän sanoo että "Jäsihan voimut kehottaa lapsia lukemaan se kirja!"

Mulla on lapsia mutta he eivät vielä — ei moneen vuoteen — ole lukijassasi. Ja jos minä en voi lukea muuta kuin svenonkieltä, niin minä olen pohjasta kiitollinen niidenkin rippöiden edestä luomontiedettä mitä Toveritar voi melle nykyolossa antaa. Olsin kiitollinen lasteni tähden ja minun ja lasteni välisen suhteitten tähden.

Moninkertoin onnellisempassa asemassa on vahanakainen kristitty äiti, jolla on aina valmis vastaus lapsensa kysymyksiin, ja hän on myöskin parempi äiti, kuin se äiti, joka on uskonnon hyllännyt, vaan ei voi antaa pienille henkisesti kasvaville lapsilleen parempaa vastausta heidän oikeutettuihin kysymyksiinsä kuin: "ole hiljaa", "en tiedä", tai "mene matkaasi".

Niin pian kun lapsi alkaa puhua, alkaa hän myöskin tekemään kysymyksiä havaintojensa johdosta. Usein minä on äiti se henkilö, jolta lapset kysyy ja äidin velvollisuus on vastata lapsen kysymyksiin, aivan yhtä hyvin kuin hänen velvollisuutensa on antaa lapselle ravintoa, silloin kun sillä on nälkä. Lapsi tarvitsee myöskin henkistä ravintoa, ja äidin tulisi lyytä antaa sitä hänelle sen mukaan miten paljon lapsi itse sitä haluaa, eikä enempää.

Vissillä ikärajalalla lapsi tekee vissejä kysymyksiä ja jos voimme niihin vastata mahdollisimman yksin kertaistesti, lyhyesti ja todenmukaisesti, on se kaikki mitä lapsi tarvitsee. On tarpeetonta ja vahingollistakin yrittää selittää enemmän kuin lapsi on kysynyt. On parempi odottaa kunnes lapsi tekee uusia kysymyksiä. Lapseni ovat sen minulle opettaneet, että liiat selitykset vaan häiritsevät heidän omintakeista ajatteluaan.

Olen myös tehnyt sen havainnon, että jos lapsen omintakeiset havainnot saavat rauhassa kehittyä, kuten esim. maaseudulla, missä lapset saavat olla enemmän yksinään ja suoranaissessa keskustelussa luonnon ilmiöiden kanssa, ovat he "filosoofia" jo viisi vuotiaasta alkaen. Muistan erään seitseen-vuotiaan pojan, joka muuten laittamalla illalla nosti paljon, päivän toimien tahrinat jai-

Toverittaren toimittajan toimi

ilmoitetaan täten haettavaksi. — Hakijalta vaaditaan, että hän on vähintään vuoden kuulunut sosialistipuolueeseen ja omaa suomen- ja englanninkielen taidon. Hakemukset palkkavaatimuksen ohella on jätettävä helmikuun 28 p:n mennessä osotteella:

JOHTOKUNTA,

Box 99, Astoria, Ore.
Astoriassa, Ore., tammik. 29 p:nä, 1920. — Johtokunta.